

FUŠ-Film u školi vam predstavlja film

PORED MENE

Ožujak 2016.

Materijale pripremila Željka Ferenčić, prof.

PORED MENE

Žanr: drama

Zemlja i godina proizvodnje: Srbija, 2015.

Trajanje filma: 95 min

Redatelj: Stevan Filipović

Scenarij: Milena Minja Bogavac, Stevan Filipović

Direktor fotografije: Maja Radošević

Montaža: Stevan Filipović

Dizajn zvuka: Ognjen Popić, Zoran Maksimović

Scenografija: Ivana Karišik

Kostimografija: Ivana Stanković

Uloge: Hristina Popović (profesorica Olja), Mirjana Karanović (ravnateljica), Dragan Mićanović (Uglješa), Slaven Došlo (Lazar), Nikola Glišić (Strahinja), Milica Majkić (Jelena), Matea Milosavljević (Sandra), Gorica Regodić (Isidora), Darko Ivić (Tadija), Jelena Puzić (Sofija), Andrej Pipović (Matija), Rastko Vujisić (Raša)...

Producenti: Branislav Jević, Jasna Nikolić

Produkcija: Hypnopolis uz pomoć Filmskog Centra Srbije

Koprodukcija: Centar E8, Fakultet dramskih umetnosti Beograd

Distribucija: Editus d.o.o

Službena stranica: <http://nexttomemovie.com/>

Najava filma: <https://www.youtube.com/watch?v=hr-fXwr-VJ0>

Korelacija s nastavnim predmetima: građanski odgoj i obrazovanje, zdravstveni odgoj, hrvatski jezik, medijska kultura, etika, vjeronauk, filozofija, sociologija

Prikladno za dob: 14+

Kratki sadržaj:

Priča govori o srednjoškolskoj učiteljici povijesti udanoj za slikara čiji su likovni radovi izazvali burne reakcije srpskih nacionalista u javnosti. Jedne noći, grupa maskiranih huligana dočekuje ju ispred stana i napada. Sljedećeg dana snimka napada pojavi se na YouTube kanalu, a Olja saznaje kako su za to odgovorni upravo njeni učenici. S obzirom da nitko iz razreda ne želi priznati krivicu, Olja se odlučuje na radikalan potez. Oduzima im mobilne telefone i zaključava ih u školskoj zgradi u kojoj, igrom slučaja, nema Interneta.

U svojoj nemoći i želji da zajedno riješe problem, učenici se okreću jedan drugome i počinju komunicirati. Tijekom jedne noći, o sebi i svojim školskim kolegama, saznat će više nego svih prethodnih godina. Na vidjelo će izaći duboko čuvane tajne poput prikrivene

homoseksualnosti, ideoloških i ratnih trauma, davnih mobinga, klasnih razlika, podrijetla i kulturoloških averzija. Ta će noć zauvijek promijeniti njihove živote, stavove i razmišljanja, a neki od učenika će možda pronaći odgovor na temu sastava koji im je razrednica zadala – "Ljubav".

Festivals i nagrade:

- Pulski filmski festival 2015. - Zlatna Arena za najbolji dugometražni film u sklopu Međunarodnog programa
- Sarajevo Film Festival 2015. - nagrada mlade publike
- Međunarodni filmski festival FEST, Beograd 2015. – nagrada žirija FEDEORA za najbolji film u domaćoj selekciji
- Balkan New Film Festival, Stockholm 2016. – nagrada direktorici fotografije

Riječ kritike:

"Hrabro portretiranje nove generacije našeg vremena koju progone duhovi starih ideologija i strahovi prema neizvjesnoj budućnosti, novim vrijednostima i tehnologiji. Posebno pohvaljujemo izvedbe mladih glumaca koji su s posebnim vještinama pružili umjetničku tvorevinu srednje škole kao metaforu našeg društva, nažalost, još uvijek duboko pogođenim nacionalizmom, homofobijom i klasnom diskriminacijom."

- *Međunarodni žiri, Pulski filmski festival 2015.*

"Zanimljiv portret suvremenih europskih tinejdžera koji uspijeva uravnotežiti lokalna pitanja s univerzalnim temama. Srpski remake klasika "The Breakfast Club" kojeg bi vjerujem John Huges odobrio."

- *Stephen Dalton, The Hollywood Reporter*

"Filipovićev film mogao bi se - ukratko - nasloviti parafrazom Josepha Loseya '30 gnjevni ljudi', no s jednom velikom razlikom. Kod Loseya postoji katarza, a iz te katarze proiziđe građansko društvo. Kod Filipovića - kao ni u balkanskim društvima - te katarze nema, nego film završava otvorenim "cliffhangerom" koji prati pjesma Haustora "Budi slobodan" koja služi kao neki programatski moto filma. Riječ je o dobrom filmu u kojem Filipović spretno žonglira s 12-ak uvjerljivih karaktera. Mislim da bi dojam filma bio jači da se odvažio i kastirao stvarne srednjoškolce, a ne glumce koji se u filmu doimaju fizički prezreli za školarce".

- Jurica Pavičić, *Jutarnji list*

"Film odličnoga koncepta. *Pored mene* karakterizira fina razrada većine likova, odlični dijalozi i sjajne glumačke izvedbe. Filipović vjerojatno nije odustao od kritičnog promišljanja temeljnih patologija srpskoga društva, ali želi vjerovati da međuljudski odnosi – izvedeni na čistinu bez utjecaja društva i masovnih medija – nisu zauvijek i nužno zatrovani. Ono što valja primijetiti je zadnji kadar otvorenih školskih vrata. Hoće li kroz ta vrata izaći nataložena patologija, a ući ljubav, hoće li Filipovićevi protagonisti postati bolji ljudi? Bez ikakve patetike, ali od odgovora na to pitanje zavisi i budućnost (s)umorno opterećenih postsocijalističkih društava."

- Ivan Žaknić, *HRT blog*

"Redatelj uspijeva prenijeti dramsku dinamiku rijetko prisposobivu filmskim ostvarenjima s ovih prostora. Istodobno, u filmu su prisutni elementi komedije, drame, socijalne angažiranosti, pa i iskrene ljubavne priče. A ta će biti – tragički za jednu sebezproklamiranu patrijarhalnu sredinu – homoseksualna! Mladi su glumci Filipovićeve filma izvrsni. Doista, mogli bismo bez zadržke reći da se radi o prikazu koji beskompromisno nudi neuljepšanu sliku tinejdžerske stvarnosti koja se zasigurno neće svidjeti mnogome roditelju istih. No, upravo se tu krije sugestivnost autorove pripovijesti. Sasvim diskretno, uputit će nas na promišljanje o tome kako bi to uistinu moglo biti kad bi nam svima oduzeli nadomjeske u vidu elektronskih gadžeta, barem na 24 sata. Bismo li nešto propustili? Ili bismo se konačno doista suočili – ne samo s drugima već i sa samima sobom. Strašno? Naravno, ali i beskrajno izazovno. *Pored mene* stoga predstavlja zanimljiv, ne samo umjetnički, nego i sociološki eksperiment iskušavanja naše društvenosti u doba tehnosfere. Istodobno, radi se o zanimljivom filmskom pokušaju da se vizualno dohvate korijeni naše međusobne otuđenosti. Upravo u tome sadržana je i najveća vrijednost filma. Vrlo spretno oblikovanje ovog kino-uratka upisuje Filipovića među najpotentnije regionalne filmske autore. *Pored mene* zaslužuje ne samo da bude gledan u kino dvoranama nego može poslužiti kao predložak i za neke vrlo ozbiljne rasprave o trenutku u koje živimo. Što bismo više mogli dobiti od jednog malog filma?"

- Marijan Krivak, *Filmovi.hr*

“Shvaćate li da većina mojih kolega smatra da ste vi najgora generacija s kojom su ikada radili?” – profesorica povijesti Olja

"Koliko su puta ovim novim klincima rekli da su najgora generacija svih vremena, nije ni čudo što su takvi! Nije generacija sama po sebi otpisana, već je otpisana od ljudi koji nisu bili dio tehnološke revolucije i koji ne poznaju nove metode komunikacije koje su se zaista promijenile u posljednjih deset godina. Zato dolazi do problema na relaciji roditelj-dijete ili profesor-učenik... Digitalna revolucija je nesumnjivo donijela nova pravila, i oni su u tome odrastali. A u Srbiji su stvari dodatno specifične, jer su odrastali uz posljedice raspada zemlje, nacionalizama, ubojstva Đinđića, veličanje ratnih zločinaca. To ih je oblikovalo. Nezahvalno je generalizirati, ali današnji srednjoškolci su inficirani apatijom, beznađem u tom društvenom smislu. A to se kao rak širi, reflektira i na ostale sfere života, i one najosobnije... Pogrešno je međutim samo kritizirati. To su mladi ljudi na kojima je budućnost i s kojima moramo naučiti komunicirati."

- Stevan Filipović, redatelj filma

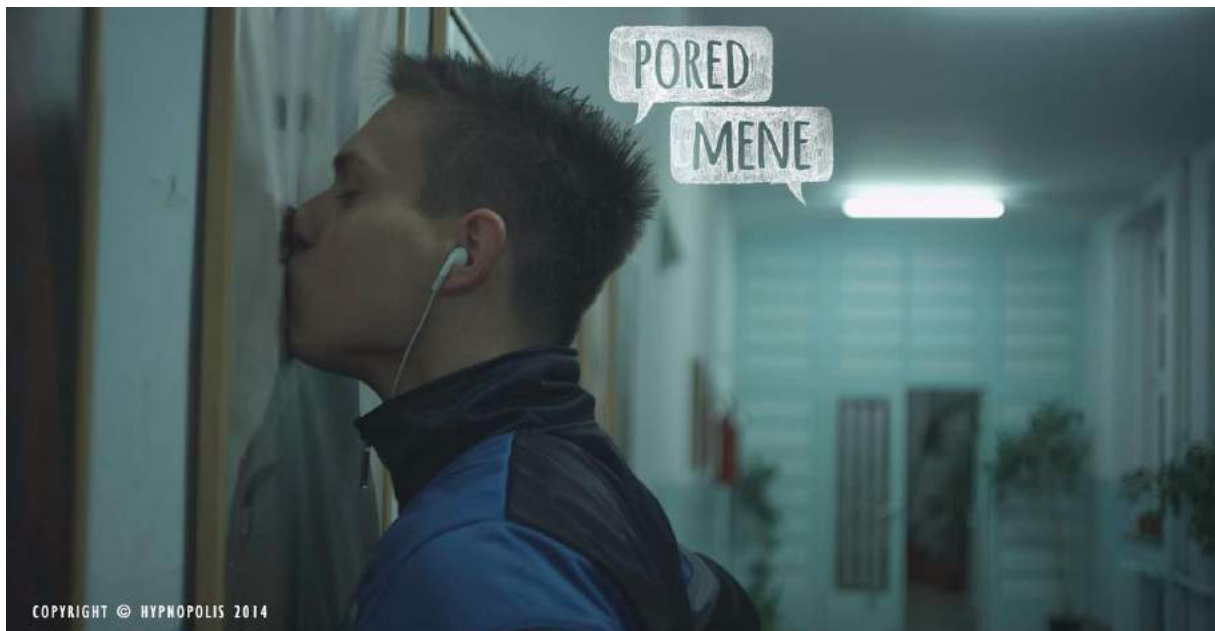
O filmu:

"Pored mene" istražuje odnose grupe gimnazijalaca koji ostaju jednu noć zaključani u školi, lišeni mobitela i Interneta, i koji će po prvi put promatrati osobe pored sebe drugim očima skidajući sloj po sloj predrasuda s kojima su živjeli i rasli. Likovi učenika pokrivaju čitav spektar - šminkere, navijače, hipstere, štrebere, gotičare, autsajdere... i njihove različite životne stavove, socijalne statuse, seksualna opredjeljenja i politička razmišljanja.

Iako će se na početku priče razred doimati kao bučna i agresivna masa, redatelj polako izdvaja pojedince sa svojim jedinstvenim pričama, ljubavima i strahovima. Otkriva ono ljudsko u svakom od njih i što skrivaju, svjesno ili nesvjesno, iza fasade hladnokrvnosti, samopouzdanosti i nedodirljivosti. Na taj način film dočarava stereotipe i način na koji doživljavamo situaciju bez da smo s istom upoznati, potvrđujući još jednom onu staru izreku: „ne sudi knjigu po koricama.“

"Pored mene" također prikazuje međugeneracijske podjele. S jedne strane, tu je ravnateljica škole koja predstavlja inerciju starog sustava, onog koji se odbija mijenjati. Profesorica Olja pak pripada generaciji koja i dalje ima entuzijazma i nade da nešto promijeni, te se pokušava približiti i uspostaviti nekakvu komunikaciju s generacijom koju su svi unaprijed otpisali. Razred IV-3 je osjetljiva generacija rođena u specifičnom vremenu i prostoru i na neki način reflektira društvo u cjelini. Generacija koja paradoksalno, u hiperkomunikativnom društvu, ne zna istinski komunicirati zbog čega skriveni strahovi i frustracije izlaze na vidjelo.

Osim digitalizacije komunikacije i njenih posljedica (koje se tiču svih, bez izuzetka), film prikazuje i nasilje u školama (fizičko, verbalno, digitalno), diskriminaciju među mladima, ali i onu drugu ljudsku stranu – empatiju, ljubav i bliskost. Redatelj tako u filmu nudi širok dijapazon tema i publici ostavlja otvorena pitanja o smislu života, vrijednostima, školskom sustavu, nedostatku komunikacije i svakodnevnim problemima društva koje na neki način prikazuju duh vremena jedne regije.

O redatelju:

Stevan Filipović rođen je 1981. u Beogradu gdje je diplomirao na Fakultetu dramskih umetnosti (odsjek montaže). Njegov diplomski rad - dugometražni igrani film "Šejtanov ratnik" - bio je najgledaniji srpski film sezone nakon čega se Filipović okitio priznanjem za pokretanje novog srpskog filmskog vala. Uspjeh je polučio i njegov drugi film "Šišanje", politička drama o skinheadsima i nasilju na stadionima koja je osvojila brojne nagrade. Filipović je također režirao televizijsku seriju "Urgentni centar", dobitnik je FIPRESCI nagrade za montažu filma "Klip" Maje Miloš, koscenarist je filma "Dobra žena" Mirjane Karanović te predaje na Akademiji lijepih umjetnosti. "Pored mene" njegov je treći film.

"Ideja filma je da se kroz vrlo jednostavan dramaturški mehanizam pozabavimo nizom motiva za koje smatram da su ključni za razumijevanje problema generacija rođenih tijekom ratova devedesetih, sadašnjih srednjoškolaca. Htio sam snimiti iskrenu priču o jednom razredu gimnazijalaca i ukazati na nedostatak empatije u suvremenom društvu. Meni je tema empatije vrlo bitna, pa otuda i naslov filma 'Pored mene'. Važno mi je da pokušamo razgovarati o tome što je danas empatija u društvu u kojem živimo, koliko je ima, kako se manifestira, koji su to problemi koji nas blokiraju da ne vidimo ili osjetimo ljude koji su tu pored nas. Mislim da se jako malo priča o tim stvarima. Postoji taj balkanski sindrom guranja pod tepih i neotvaranja tema, nedostatka direktne komunikacije koja se onda kanalizira ili u neku vrstu pasivne agresije ili u direktnu agresiju. No, ako se radi na tome - onda će biti i rezultata".

-Stevan Filipović, redatelj filma

"Najzanimljiviji mi je bio trenutak kada razred ostane odsječen od svijeta što se može 'čitati' i kao nekakvo isključenje iz Matrixa. Mladi ljudi, koji do tada glume nekakve uloge, koje izaberu od ponuđenih stereotipa, iz filmova, lake literature, s televizije, interneta...odjednom gube kontakt s izvorom. Kao da im je netko oduzeo tekst. Tako počinju zavirivati prije svega u svoje duše, a zatim primjećuju i ljudska bića oko sebe."

-Branislav Jević, producent filma

Od studentske vježbe do dugometražnog filma

Film "Pored mene" prvotno je trebao biti skroman studentski film pomoću kojeg su studenti u klasi Mirjane Karanović trebali naučiti kako se snaći pred kamerama i razvijati likove. Nakon što je predstavila ideju redatelju Stevanu Filipoviću, njezinom asistentu na beogradskoj Akademiji umjetnosti, uslijedilo je pisanje scenarija zajedno s dramaturginjom Milenom Bogovac iz Centra E8. Kako se tema polako širila, redatelj je odlučio napraviti dugometražni igrani film, inspiriran kulturnim hitom osamdesetih godina "Breakfast Club" kojemu odaje i mali "homage" u jednoj sceni.

Osim Hristine Popović u ulozi razrednice, u filmu debitira čitava generacija mladih glumaca. Većina njih su studenti završne godine glume u klasi Mirjane Karanović koja igra malu ulogu ravnateljice u filmu. Prilikom suradnje s profesionalnim filmašima dobili su i studenti produkcije, režije, fotografije i drugih odsjeka Akademije. Uz to, grupa mladića je "pozajmljena" iz predstave "Muškarčine" Minje Bogovac i Vojislava Arsića, a tu su i Nikola Glišić iz "Šišanja" i Katarina Pešić iz filma "Klip". Redatelj priznaje kako je imao poteškoća u castingu uloge geya jer desetak kandidata odbilo igrati tu ulogu zbog svojih vjerovanja, straha i reakcije okoline.

Učenike razreda IV-3 redatelj je djelomično zasnovao na svojim studentima i njihovim poznanicima, kao i ispovijestima tinejdžera koje je pronašao na Internetu. Na scenariju filma radilo se više od godinu dana. Svi mladi glumci bili su integralni dio tog procesa te su kroz seriju razgovora, proba i radionica razvijali likove kao ko-autori. Prije početka snimanja, pohađali su radionice o rodnoj ravnopravnosti, nenasilju i ljudskih pravima. U konačnici su bez cenzure progovorili o akutnim temama i problemima svoje generacije, doprinijeli autentičnosti teksta i dijaloga te dali uvjerljivu glumačku interpretaciju.

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU

Nakon gledanja filma i emocionalne stanke učenika, nastavnici bi trebali izdvojiti osnovne teme koje se prožimaju kroz cijeli film. "Pored mene" sadrži čitav raspon tema za raspravu, kao na primjer odrastanje, odnosi u razredu i školi, nasilničko ponašanje, karakteristike školskog sustava, društveni pritisak na pojedinca, generacijski jaz, sustav vrijednosti, mladi u 21. stoljeću, otuđenost i virtualni svijet, verbalno, digitalno i fizičko nasilje, diskriminacija, komunikacija, stereotipi itd. Nakon što učenici iznesu svoje doživljaje, uslijedila bi istraživačka rasprava kroz niz pitanja i tema koje nameće ovaj film.

- Kako vas se dojmio film? Koje je osjećaje u vama pobudio?
- Što vam se svidjelo u filmu, a što nije?
- Koji vam je prizor bio najupečatljiviji u filmu? Što se u njemu događa?
- Što misliš, kome je ovaj film namijenjen?

Mjesto, vrijeme i tema filma

- U kojoj se zemlji odvija radnja filma?
- Kada se zbiva radnja filma?
- Što je tema ovog filma? Koje važne probleme film detektira?
- Koja je simbolika naslova? Koliko dobro poznajete osobe u vašoj okolini? Za koju osobu možeš reći da je želiš uvijek pored sebe? I zašto je baš ona tvoj izbor? Što je za vas ljubav? Što je za vas prijateljstvo?

Analiza likova

- Tko su glavni likovi?
- Kako biste opisali razred? Je li riječ o tipičnom razredu? Kakva je atmosfera u razredu? Po čemu slični, a po čemu se razlikuje od vašeg razreda?
- Zašto razrednica zaključava učenike u školi i lišava mobitela i interneta? Što misliš o njezinom postupku? Kako biste vi reagirali na njezinom mjestu?
- Kako razred reagira ostavši zatvoren u školi? (Razred počinje razgovarati međusobno, o raznim temama, svatko iz svoje perspektive. Dio učenika razbija i uništava školsku imovinu, dio učenika pije alkohol i puši marihuanu, a dio se tuče ne bi li u tome našli nekakvu katarzu i izlaz iz navijačkih, nacionalističkih i seksualnih strasti ili frustracija vezanih uz svoj materijalno-imovinski i socijalni status.)
- Opišite ponašanje glavne likove - njihov izgled, osobnost, stavove i ponašanja.
- Kakvi su odnosi između učenika.
- Što uzrokuje njihove međusobne sukobe?
- Projiciraju li likovi iz filma vlastite probleme i frustracije u cijeloj situaciji? Na koji način?
- Što misliš, jesu li Sofija i Matija manje opasni od huligana Tadije?
- Koji te se lik najviše dojmio? S kojim likom se možeš najviše poistovjetiti? Zašto?
- Jesu li likovi prikazani stereotipno?
- Prepoznaješ li u nekom od likova osobu iz vlastitog okruženja?
- Postoje li osobe u vašem razredu koje ste na neki način etiketirali i odbacili, zapravo ne znajući što leži iza njegovog ponašanja? Jeste ikada krivo procijenili neku osobu ili situaciju? Koja je bila posljedica?

- Što misliš, reflektira li razred društvo u cjelini? Predstavlja li neke od problema današnje djece i mladih koje žive u regiji? Ili je riječ o ekstremnim primjerima?

Opis likova

- Olja je mlada, urbana profesorica povijesti koja pokušava razredu usaditi liberalne vrijednosti i potaknuti ih na kritičko razmišljanje. Njezin profesionalni entuzijazam, međutim, nailazi na zid među učenicima i u školskom rukovodstvu. Udana je za vizualnog umjetnika čija je posljednja izložba razljutila konzervativce zbog izrugivanja vjerskog prava Srbije, te će ju zbog toga maskirani huligani napasti i zaliti crvenom, komunističkom bojom. Kada sazna da su to napravili njezini učenici, profesorica ih u afektu zatvara u školi, sve dok se ne oglasi krivac.
- Ravnateljica škole smatra da su srednjoškolci već uvelike izgubljeni, kod kuće upropašteni kao ljudi te da se za njih više ne vrijedi ni boriti. Hladnokrvno gleda kroz prozor vrlo ozbiljnu tuču u školskom dvorištu i ne podržava namjeru kolegice Olje da organizira izlet na kojem bi njeni učenici mogli nešto naučiti. Govori joj: "Vi ste tu da predajete povijest, a ne da mijenjate svijet", čime pokušava dati opravdanje za svoju nesprijetnost promjeni. Ne zna koristiti mobitel, glavno sredstvo komunikacije njenih učenika.
- Strahinja je sportaš i popularan među učenicima. Trenira košarku i izgleda mirno i staloženo. U vezi je s, također popularnom, Jelenom iz razreda. No, u sebi je vrlo nemiran, preživljava krizu identiteta i seksualne orijentacije.
- Jelena je predstavnik grupe "šminkerica". Ima svoj modni blog zbog kojeg je postala popularna na društvenim mrežama i u školi. Predstavlja se dijelom visokog društva, međutim, iza virtualne ličnosti, krije se djevojka koja živi u udaljenom prigradskom naselju i nosi kinesku robu.
- Sandra dolazi iz imućne obitelji, ostavlja dojam nepromišljene djevojke kojoj brine o garderobi i statusu, ali kada se zagrebe ispod površine ostaje djevojčica željna ljubavi i pažnje. Kada se u školi pojavi video intimnog odnosa s golmanom Partizana, doživljava osudu i prijeke poglede s kojima će se morati hrabro suočiti.
- Tadija je glavni mangup u generaciji kojeg drugi gledaju kao vođu. Huligan i preprodavač narkotika. Kako mu je otac socijalni slučaj, snalazio se od malena na ulici. Nije klasični antijunak, no svoju zrelost i inteligenciju usmjerava na pogrešnu stranu.
- Lazar - nasmijan, ciničan mladić pun samopouzdanja. Proživio je nasilje jer je gej. Zbog toga se počeo baviti boksom kao instrumentom samoobrane od raznih homofoba koje susreće. Volio bi živjeti u okruženju u kojem će se osjećati prihvaćeno, a o svojim osjećajima progovorio je Strahinji.
- Sofija – uзорita učenica koja se na prvi pogled ne može svrstati ni u jednu grupaciju. Sa svima je u dobrim odnosima, no pomalo izolirana i distancirana. Tijekom noći provedene u školi, izaći će na vidjelo potisnuta agresija uzrokovana kućnim odgojem i sustavom vrijednosti stvorili političari, mediji i revizionistički povjesničari. Sebe smatra dobrom Srpkinjom čija je dužnost otkriti nepoželjne elemente koji razgrađuju "srpsko biće".
- Matija je jedan od najboljih učenika u razredu. Iako izgleda miroljubivo i bezopasno, njegove riječi često povređuju druge više nego fizičko nasilje. Od malena je zatrovan nacionalizmom i često se svađa sa svojom profesoricom povijesti. Tvrdi da je izbjeglica iz Oluje, no zapravo je rođeni Beograđanin koji preko izmišljene priče krije

otvoreni šovinizam prema svima koji nisu Srbi. Nikada se nije tukao, no pokušao je nahuškati školsku navijačku ekipu da pretuku Lazara s kojim je u sukobu. U trenutku kada jedan od maturanata krene na gitari svirati Haustorov "Šal od Svile", biva uvrijeđen i zamjera kolegi što izvodi, kako kaže, Thompsona.

- Isidora je "gotičarka" koja na prvi pogled djeluje mračno, snažno i cinično, ali kao kod svake osobe tih godina, to je jedna vrsta maske i obrambenog mehanizma. U biti je riječ o odgovornoj i empatičnoj mladoj osobi, zrelijoj od svojih vršnjaka.
- Raša je veliki obožavatelj računalnih igrica, filmova i serija. Komunicira u skraćenicama, pa ga mnogi ne razumiju. S Kostom i Miksom čini dio štreberske ekipe koja dosta vremena posvećuje "metodološkim diskusijama" o zavodjenju djevojaka, ali s vrlo malo konkretnih rezultata. Predstavlja se kao zanimljiv alternativac kontrakulture, no život mu prolazi u igranju video-igrice.

Obrazovni sustav

- Kakav odnos imaju učenici prema razrednici?
- Kakav je Oljin pristup prema učenicima? Na čemu inzistira kod ispitivanja? Što očekuje od učenika? (učenici trebaju kritički razmišljati, osvijestiti različite perspektive i iznositi svoje mišljenje, a ne samo učiti napamet). Na koji se način pokušava približiti učenicima i uspijeva li u tome?
- Kako ste doživjeli ravnateljicu škole i u čemu se razlikuje od razrednice Olje?
- Kakav je obrazovni sustav u Hrvatskoj?
- Postoji li dvosmjerna komunikacija između učenika i profesora?
- Što škola treba promicati? Što mislite o odgoju u školi? Postoji li kodeks ponašanja u vašoj školi?
- Iako greške u samom školskom sustavu postoje, obrazovanje je kao takvo nužno. Zašto je važno učiti? Daje li vam znanje kasnije mogućnost izbora? Objasnite.

Digitalni svijet i komunikacija

- Na koji način svakodnevno komunicirate sa svojim vršnjacima?
- Što bi se dogodilo da provedete jedan dan bez mobilnih telefona i Interneta?
- Utječe li Internet na kvalitetu života?
- Danas nam je dostupno sve, ali smo isto tako i mi izloženi svemu. Objasni.
- Čega sve korisnik interneta treba biti svjestan?
- Koje su prednosti, a koji nedostaci digitalne komunikacije?
- Zašto neki ljudi imaju potrebu svaku aktivnost prikazivati? Živimo li u eri samoljublja? Zašto netko ima potrebu baš sve ogoliti, prikazati i komentirati, sebe predstaviti u svijetu koji je miljama daleko? Jesmo li izgubili osjećaj za privatnost? Gdje je nestala intima?
- Sada kada ste pogledali film, što mislite, na koji se način može ostvariti bolja komunikacija? Može li se komunikacijom riješiti neki problem kada vas nešto muči, kada ste povrijeđeni ili ljuti? Razgovarate li o svojim problemima s vašim prijateljima, obitelji, nastavnicima? Imate li osjećaj da vas kod kuće ili u školi ne čuju i doživljavaju? Na koji način se najradije izražavate?

Sloboda, odgovornost

- Što mislite koje su prednosti i nedostaci odrastanja današnje djece i mladih u usporedbi s prijašnjim generacijama? Što je lakše, a što teže danas? S kojim se

izazovima današnja djeca (pa i njihovi roditelji) moraju nositi? Što se događa kada se s njima ne znaju nositi?

- Smatrate li se slobodnim?
- U kojoj mjeri mjesto u kojem smo rođeni utječe na naš život? Jesmo li izolirani od roditelja, profesora, političke i društvene stvarnosti?
- Poznajete li društveno-političku situaciju Srbije? Nailaze li pripadnici manjina na probleme u Srbiji? Kakva je situacija u Hrvatskoj?
- Jesmo li krivi ako se prepustimo apatiji i sebe percipiramo kao isključivo kao pasivne žrtve sustava, okruženja ...?
- Imate li vi određenu odgovornost u školi? Koju? Koja su vaša prava i odgovornosti? Što znači ponašati se odgovorno? Tko je odgovoran za to što Vi činite? Tko odlučuje kako ćete Vi o nečemu razmišljati? Tko odlučuje kako ćete se Vi osjećati? Tko je odgovoran za kvalitetu Vašega života? Snosimo li odgovornost za vlastitu budućnost?

Homoseksualnost i diskriminacija manjini

- U filmu ste imali priliku upoznati Lazara koji je gey. Je li prikazan kao tipičan homoseksualac? Kako se nosi s nasiljem kojeg je proživio?
- Zna li što znači seksualna orijentacija? (Seksualna orijentacija dio je identiteta svake osobe. Možemo je definirati kao emocionalnu, seksualnu i duhovnu privlačnost prema osobama određenog spola. Kod većine ljudi seksualna orijentacija formira se vrlo rano i čini se da je pod snažnim utjecajem bioloških čimbenika. Svoju seksualnu orijentaciju velika većina žena i muškaraca ne doživljava kao izbor). Koje seksualne manjine poznajete?
- Koji su uzroci negativnog odnosa prema homoseksualnim manjinama?
- Na koji su način seksualne manjine diskriminirane? Je li moguće odrasti u našim školama, kakve imamo u ovom društvu, biti gej, a ne biti stigmatiziran? Zašto je važno uvažavati među ostalim manjinskim skupinama i seksualne manjine?
- Razmisli. Jeste li ikad zbog nekog obilježja doživjeli da vas drugi stigmatiziraju ili diskriminiraju? Možda vam se netko rugao ili vas prozivao zbog nacionalnosti, izgleda, ponašanja, određenih obiteljskih okolnosti, mjesta stanovanja... Ne morate ni s kim podijeliti koja je to situacija bila, nego se samo sjetite situacije i osjećaja. Možete li sada podijeliti s cijelim razredom kako se može osjećati osoba koja je diskriminirana?
- Što znači biti drugačiji? Je li loše biti drugačiji? Jeste li se ikada borili, jer ste drugačiji od drugih? Zašto treba uvažavati različitosti? Zašto je različitost dobra?

Završetak filma:

- Na kraju filma, učenica stoji sama u dvorištu škole koje je prekrilo snijeg i vidi otvorena vrata. Kako tumačite posljednju scenu filma? Kakvo je njeno značenje?
- Postoji li krivac? Jesu li ova generacija rođena u pogrešno vrijeme i pogrešnoj zemlji? Jesu li ugnjetavači i manjine žrtve sustava?
- Gledajući ovaj film koja su ti se razmišljanja i pitanja «motala» po glavi?
- Zašto su ovakve priče važne? Smatrate li da filmska umjetnost može promijeniti svijest ljudi o nekom životnom problemu, potaknuti ih na akciju..?
- Na kraju filma svira pjesma "Šal od svile" grupe Haustor koja govori o slobodi. Možete ju ponovno poslušati na sljedećem linku i pogledati tekst:
<https://www.youtube.com/watch?v=6MjNq1bpnE>

Filmska izražajna sredstva

- Kojeg je film žanra?
- Što vam se u filmu čini realističnim?
- Kakav je prostor, interijer, ambijent? Kakva je atmosfera?
- Kojom je bojom obojen? Kakvo je osvjetljenje? Što se time postiže?
- Što biste rekli o glumi u filmu? Djeluju li ti glumci u prirodno? Radi li se o dobrom odabiru glumaca? Kakav je jezik kojim govore glumci? Kakvi su dijalozi? Mislite li da njime film dobio na autentičnosti?
- Kakvi su kostimi likova? Na koji način odjeća odražava njihovu osobnost i identitet?
- Kakva je glazba? Koju ulogu ima? (kroz nju se ogleda rat različitih supkultura – od turbo folka do elektronike, pojačava atmosfera..) Kakva je pjesma u odjavnoj špici?
- Jeste li primijetili subjektivan kadar?
- Koja vrsta filmskih planova dominiraju filmom?
- Film nam paralelno prikazuje nekoliko likova i njihove priče. Kako se naziva ta vrsta montaže?
- Nudi li redatelj gledateljima dovoljno prostora za formiranje vlastitog mišljenja?
- Kojom bi ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu i napišite kritiku odgledanog filma.

Izvori:

- <http://pulafilmfestival.hr/hr/filmovi/84>
- <https://www.cineplexx.hr/movie/pored-mene/>
- <http://www.nadlanu.com/pocetna/vodic/filmovi/buzz/Novi-film-Stevana-Filipovica-Pored-mene.a-221245.914.html>
- <http://www.blic.rs/film-pored-mene>
- http://www.b92.net/kultura/vesti.php?nav_category=268&yyyy=2015&mm=10&dd=01&nav_id=1046037
- <http://www.slobodnaevropa.org/content/stevan-filipovic-generacija-koju-smo-olako-otpisali/27286209.html>
- <http://www.vreme.com/cms/view.php?id=1331514>
- <http://www.novimagazin.rs/vesti/intervju-stevan-filipovic-srbija-zivi-na-mafijasko-burazerskim-principima>
- "Zdravstveni odgoj - priručnik za nastavnike i stručne suradnike u srednjoj školi", Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, 2013.

*Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika, nastavnica i nastavnika. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu

